

138
9

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

Rgveda Mantra.

138
मोविप्रेमिरासया॥ अकारिरत्नधातमः॥ यः इन्द्रायवचोयुजाततक्षुर्मनसाहरा॥ शमा
निर्युतमाशत॥ तक्षन्नाससाभ्यांपरिज्मानंसुखंरथं॥ तक्षन्धेनुंसबर्दुघा॥ युवाना
पिनरापुनःसत्यमंत्राक्रज्यवः॥ क्रमवोविष्यक्रत॥ संवोमदासोऽअगमतेऽइण
चमुरुतता॥ आदिस्येमिश्वराजमिः॥ १॥ उतस्यंचमसंनवंतुष्टुदेवस्यनिष्कृतं॥ अ
कर्तचतुरःपुनः॥ तेनोरलो जिधत्तनत्रिरासाप्तानिसुचते॥ एकमेकं सुशस्तिमिः॥
अधारयंतवन्हयोभजंतसुहृत्सुया॥ १॥ गंदेवेषुयद्वियं॥ २॥ इहेन्द्राग्नीऽउपह
येतयोरिक्तोमिषुश्मसि॥ तासोमंसोमपातमा॥ यतायज्ञेषुप्रशंसतेन्द्राग्नीऽशुभ
तानरः॥ तागायत्रेषुगायत॥ तामित्रप्रशस्तयऽइन्द्राग्नीताहवामहे॥ सोमपासो
पातये॥ उगासंताहवामहऽउपेदंसर्वनंसुतं॥ इन्द्राग्नीऽएहगच्छतां॥ ताम
हांतासदस्पताऽइन्द्राग्नीरक्षऽउज्जतं॥ अप्रजाः संतुत्रिणः॥ तेनसत्येनजा
गृतमधिप्रचेतुनेपदे॥ इन्द्राग्नीशर्मयच्छतं॥ ३॥ प्रातयुजाविबोधयाश्विनावेह

गच्छतां॥ अस्य सोमस्य पातये॥ यासुरथारथी तमोभादेवा दिवि स्पृशा॥ अश्विना ता
 हवामहे॥ यावां कशामधुमस्य नासू नृतावती॥ तया यज्ञं मिमिक्षतं॥ न हि वामस्ति
 दूरके यत्रारथे मगच्छथः॥ अश्विना सोमिनो गृहं॥ हिरण्यपाणि मृतये सवि
 तारमुपस्ते हि ये॥ स चेत्तदेव तापदं॥ ४॥ अपां न पाते मवसे सवितारमुपस्ते
 हि॥ तस्य व्रतान्युश्मसि॥ विष्मक्तारं हवामहे वसोऽश्वित्रस्य राधसः॥ सविता
 रं नृचक्षसं॥ सर्वे वायऽआनिषाद तसविता स्तोभ्यो नुनः॥ दाताराधांसि
 शुभति॥ अग्ने पत्नी रिहा वह देवाना मुशती रूप॥ वृष्टारं सोम पातये॥
 आग्नाऽअग्नऽद्रहाय से होत्रो यविषुभारतां॥ वरुत्रो धिषणां वह॥ ५॥
 अपि नो देवी रवसो महः शर्मणान् पत्नीः॥ अछिन्नपत्राः सचंतो॥ दूहे ॥१०॥
 द्राणा मुपह्वये वरुणानां स्यस्तये॥ अग्नाय सोम पातये॥ महायौः पृथि

शर्म

वीचन इमं यत्तं मिमिक्षतां ॥ पिपृतां नो मरामभिः ॥ तयो रिदुत वस्यो विप्रारिदं
तिधातिभिः ॥ गंधर्वस्य ध्रुवे पदे ॥ स्याना पृथिवि कवा नृक्षरानि वेशनी ॥
यच्छानः शत्रुभ्यः ॥ अतो देवा अवंतु नो यतो विष्णुर्विचक्रमे ॥ पृथिव्याः
सप्त धामभिः ॥ इदं विष्णुर्विचक्रमे ज्ञेयानि दधे पदे ॥ समूहं मस्य पांसुरे ॥
त्राणि पदा विचक्रमे विष्णुर्गोपाः ॥ अदाभ्यः ॥ अतो धर्माणि धारयन् ॥ वि
ष्णोः कर्माणि पश्यत यतो ब्रतानि पश्यते ॥ इन्द्रस्य युज्यः सखा ॥ तद्विष्णोः
पुरमं पदं सदा पश्यति सूरयः ॥ दिवी वचक्षुराततं ॥ तद्विप्रा सो विपन्य
वो जागृवांसः समिंधते ॥ विष्णो र्य परमं पदं ॥ ७ ॥ तीव्राः सोमा सः ॥ आ
गच्छा शावंतः सुता इमे ॥ वायो तान्म स्थितान्पिब ॥ उपादेवा दिवि स्पृशे
द्रव्णी वायू हवामहे ॥ अस्य सोमस्य पीतये ॥ इन्द्रवायूमनोजुवा विप्रा

प्र० सं०

॥१११॥

हवंतः॥ उतरे॥ सहस्राक्षधियस्पती॥ मित्रं वयंहवामहेवरुणं सोमपीतये॥ सुज्ञा
नापूतदक्षसा॥ क्रतेनयावृतावृधावृतस्य ज्योतिषस्पती॥ तामित्रावरुणाहुवे॥
वरुणः प्राविताभुवन्मित्रो विश्वाप्तिरुतिपिः॥ करतानः सुरार्धसः॥ मरुवंह तं
वामह इन्द्रमा सोमपीतये॥ सज्जुर्गणेन तं पंतु॥ इन्द्रज्येष्ठामरुद्रणा देवासः पूष
रातयः॥ विश्वेममश्रुता हव॥ हते वृत्रं सुसुदानव इंद्रेण सहसा युजा॥ माने
दुःशंस इशत॥ विश्वान्देवान्देवामहे मरुतः सोमपीतये॥ उगाहि पृश्निमात
रः॥ जयतामिव तन्यतु मरुतामेति धृष्ण्या॥ यक्षुर्नयाथ नानरः॥ हस्का
राद्विद्युतस्पयतो जाताः॥ अवतु नः॥ मरुतामलुयंतु नः॥ आपूषन्वितत्रव
हिषमाघृणधरुणं दिवः॥ आजा नृणं यथा पशू॥ पूषाराजानमो घृणिरप
गृह्णं गुहाहितं॥ अविदच्चित्रबहिषं॥ उतोसमद्यमिंदुभिः॥ द्युतां अनुसे ॥१११॥

विधत् ॥ गोपिर्यवुन चर्वषत् ॥ १० ॥ अंब यो यंत्यं वपि जाम यो ॥ अधरीयतां ॥ पंच
तीर्मधुनापयः ॥ अमूर्या ॥ उपसूर्येयापिर्वासूर्यः सह ॥ तानोहिन्वं चध्वरं ॥ अ
पोदेवीरुपदयेयत्रगावः पिबन्तिनः ॥ सिंधुभ्यः कर्त्तुं हविः ॥ अप्सं ॥ तैरमृतं म
सुभेषजं मपामुत्तप्रशस्तये ॥ देवाभवतवाजिनः ॥ अप्सु मे सोमो ॥ अत्रवीदं
तं विश्वानि भेषजा ॥ अग्निं च विश्वशं भुवमापश्च विश्वभेषजैः ॥ ११ ॥
आपः पृणीत भेषजं वरुथं तन्वे ॥ अमम ॥ ज्योक् सूर्यदृशो ॥ इदमापः प्रवहतय
क्तिं च दुरितं मयि ॥ मद्वाहमपि दुद्रोहयद्वाशेष ॥ उतानृतं ॥ आपो ॥ अध्यान्व वा
रिष्वं रसेन समगस्मदि ॥ पयस्वानग्नु ॥ आगदितं मासं सृजवर्चसा ॥ सं माग्ने
वर्चसा सृज संप्रजया समायुषा ॥ विद्युमे ॥ अस्य देवा ॥ इन्द्रा विद्यात्सह ॥ ऋषि
भिः ॥ १२ ॥ कतस्य नूनं कतमस्यामृतानां मनामहे चारुदेवस्य नाम ॥ कोनो

प्र. सं०

॥१२॥

मद्याऽअदितये पुनर्दक्षितं च दृशेयं मातरं च ॥ अग्नेर्वयं प्रथमस्यामृतानां म
नामहे चारुदेवस्य नाम ॥ स नो मद्याऽअदितये पुनर्दक्षितं च दृशेयं मातरं च ॥
अभितो देव सवित शानं वार्याणां ॥ सदा वन्मागमीमहे ॥ यश्चिद्वितऽदृश्याप
गः शशमानः पुरा निदः ॥ अद्वेषो हस्तयोर्दधे ॥ पगपक्तस्य दत्ते वयमुदशे
मतवा वसा ॥ मूर्धनिरायऽआरभे ॥१३॥ न हि दक्षत्रं न सहो न मन्युं वयश्च ते
नामी पतयंतऽओ पुः ॥ ने माऽआपोऽअनिमिषं चरंतानि ये वा तस्य प्रमिनंत्य
भवं ॥ एत बुध्नो राजा वरुणो वनस्योर्ध्वं स्तूपं ददते पूतदक्षः ॥ नीचीनाः स्वरूप
रि बुध्नऽएषामस्मेऽअंतर्निहिताः केतवस्युः ॥ उरुं हि राजा वरुणश्च कौरसू
याय पंथा मन्वेत वाऽउ ॥ अपदे पादा प्रतिधातवे कुरुतां पुवका हृदया विधाश्चि
तः ॥ शतं ते राजानि षजः सहस्रं मुवद्गमा सुमतिष्ठेऽअस्तु ॥ बाधस्व ह ॥१२॥